

Retningslinjer for håndtering av vold og trusler i Oslo idretten

Idretten skal være en trygg arena. Våre aktivitetsverdier er glede, fellesskap, helse og ærlighet. Vi skal ta vare på alle våre medlemmer og legge til rette for idrett og fysisk utfoldelse gjennom hele livet. Vold og trusler innebærer en krenkelse av idrettens visjon om idrett for alle.

Vold og trusler i tilknytning til idrettsarena og aktivitet utfordrer gode nettverk og tillitsforhold, og er en belastning for alle aktører: lag, trenere, ledere, dommere, utøvere, organisasjonen og støttespillere.

Norges idrettsforbund (NIF) slår fast at idretten på alle nivåer skal praktisere nulltoleranse for vold og trusler, og at brudd på dette skal medføre konsekvens. Vold og trusler er ikke hendelser som eies av den fornærmede alene. Dette er et felles ansvar og krever en felles innsats fra ledere, idrettslag, kretser og forbund.

Idretten i Oslo skal ta ansvar. Det viktigste er å forebygge. Å være i forkant og hindre at noe skjer. Hver enkelt av oss kan gjøre en forskjell, alene eller sammen med andre.

Idrettslag som opplever situasjoner med vold og trusler blant egne medlemmer skal ikke måtte håndtere sakene alene. Både idrettsorganisasjonen og det offentlige hjelpeapparatet med politiet og bydelen vet hvor viktig idrettslaget er for utsatt ungdom, og har stor interesse av å bidra. Det finnes kompetanse og ressurser til å håndtere slike saker på en skikkelig måte.

Når skaden er skjedd skal man vite hva man bør gjøre og hvem som kan kontaktes for råd og hjelp for å ivareta både offer, voldsutøver, idrettslaget og alle rundt.

Kroppsskader og grove trusler skal alltid anmeldes til politiet.

Disse retningslinjene er vedtatt av styret i Oslo Idrettskrets 24.februar 2020. Retningslinjene er et ledd i vårt arbeid for å forebygge, redusere og håndtere vold og trusler i Oslo idretten.

Voldshendelser i Oslo idretten skal håndteres i tråd med disse retningslinjene.

Oslo Idrettskrets har et særskilt ansvar for at bruk av kommunale idrettsanlegg skjer innenfor kommunens reglement og norsk lov.

Retningslinjene gir svar på:

- Hva er vold?
- Hvorfor anmelde til politiet?
- Hvem kan anmelde?
- Hva gjør du som har vært utsatt for vold?
- Hva kan OIK bistå deg med?
- Hva bør leveres i en anmeldelse?

HVA er vold?

Straffelovens definisjoner av vold og trusler legges til grunn. Vold er enhver handling rettet mot en annen person, som gjennom handlingen skader, smerter, skremmer eller krenker, får den personen til å gjøre noe mot sin vilje eller å slutte å gjøre noe den vil. Å slå, sparke, gi juling, ta kvelertak, vri armen, holde fast og dytte er vold. Men voldshandlingene trenger ikke kun bestå av slag og knyttnever. Det innebærer også bruk av makt, tvang og trusler.

De minst alvorlige voldstilfellene kalles kroppskrenkelse. Et lett spark eller slag som kun gir kortvarig rødhet, mindre hevelse, et blåmerke eller andre små skader som går over vil normalt kunne være det.

Medfører volden eller maktbruken skade av alvorlig eller varig karakter, vil den kunne rammes av bestemmelsene om kroppsskade. Kroppsskade omfatter bl.a. bruddskader, bevissthetstap, hjerne-rystelser, smerter etter kraftig kvelertak, sår som må sys, skader som gir varig mèn eller fører til sykemelding.

For å kunne straffes kreves det forsett eller uaktsomhet (skyld) og dette innebærer at rene uhell ikke rammes.

I enkelte idretter aksepteres opptreden fra utøverne som utenfor banen ville vært ansett som vold (f.eks. kampsport hvor selve formålet kan være å slå/sparke motstanderen). Slike handlinger som faller inn under formålet med idretten vil normalt ikke ansees å være straffbare handlinger. Voldsbruk som overstiger det normale forløpet av en kamp, bevisst og uten idrettslig mål, som er klart i strid med spillets regler, formål og intensjon er normalt straffbar.

Avgjørelsen av om volden er grov eller ikke, graden av skyld, betydning av samtykke og forutgående provokasjon m.v. beror på en helhetsvurdering og skal belyses profesjonelt gjennom politiets etterforskning.

Ord eller handling som er egnet til å fremkalle alvorlig frykt, vil kunne rammes av straffelovens bestemmelser om trusler. Trusler om vold er et eksempel.

Har DU vært utsatt for vold ?

Oppsøk lege så raskt som mulig.

Ring 113 hvis du tror at skaden er alvorlig og du trenger akutt helsehjelp. Det er ikke alltid lett å bedømme. Da er det viktig at du ringer likevel.

Ring også politiets nødnummer 112 ved akutte voldshandlinger hvor du trenger umiddelbar hjelp (f.eks. ved slosskamp) ved hodeskader, bevissthetstap, og andre alvorlige skader med fare for liv og helse.

Ellers ringer du 02800.

Det er viktig at politiet blir tilkalt ved alvorlige kroppsskader. Politiet på stedet kan starte straks-etterforskning, ta avhør på stedet, sikre og dokumentere bevis tidlig og evt. vurdere pågripelse av gjerningsmannen.

Hva du gjør i initialfasen er viktig. Hvis du ikke klarer å håndtere dette selv må du få hjelp.

- Varsle foresatte om involverte er under 18 år.
- Be om utskrift av legejournalen. Det er viktig dokumentasjon i saken.
- Ta foto av skadene.
- Ta foto av åstedet.
- Sikre andre spor (Ta vare på alt som kan antas å ha betydning som bevis (Ble hendelsen filmet? – mobiltelefon eller videoovervåkning, blodspor på klær/gjenstand etc)
- Noter navn, fødselsnummer, adresse, telefon og mailadresse på vitner og mistenkte.
- Ta vare på kvitteringer (erstatningskrav).

Anmeld alltid kroppsskader og grove trusler til politiet. Dette bør gjøres uten unødig opphold.

Hvis politiet ikke har opprettet anmeldelse på åstedet, må du normalt avtale tid på nærmeste politistasjon. Skriv gjerne ned på et blankt ark hva som skjedde og lever det sammen med dokumentasjon (kopi av legejournal, kopi av sykmelding, foto av skadene m.m.).

Se viktige momenter som du bør ha med i anmeldelsen på siste side.

Hvorfor anmelde til politiet?

Vold er et samfunnsproblem. Voldshendelser må sees i en større sammenheng, som kulturelle og samfunnsmessige drivere bak konflikter, konfrontasjoner og frustrasjon som får voldelig utløp. Det er flere kjente faktorer som kan påvirke vold, noen av dem fører til polarisering og eskalering av konflikter, særlig blant ungdom.

Det er en offentlig oppgave å håndtere vold og trusler. Vold er kriminalitet. Kriminalitet skal anmeldes til politiet.

Du skal ha særskilte grunner for ikke å anmelde. Frykt for ytterligere vold og trusler skal ikke være drivere for hvordan vi handler. En politianmeldelse er et tydelig signal om at uønsket opptreden og adferd skal håndteres profesjonelt. Hos politi og påtalemyndighet har skadesaker høy prioritet.

Kroppsskader og grove trusler SKAL anmeldes til politiet.

Som voldsoffer får du flere rettigheter ved inngivelse av anmeldelse. Foruten å ivareta din rettsikkerhet, vil en politietterforskning på en objektiv måte søke å avdekke hva som er skjedd, hvorfor det skjedde og om noen kan straffes. Erstatningskrav (også for senskader) kan medtas i straffesaken. Du kan få erstatning for alle skader på deg som person, også skader som først viser seg senere, for eksempel langtidsskader etter en hjernerystelse. Det er et vilkår at forholdet er anmeldt til politiet.

Anmeldelse kan utløse flere tiltak som hjelper voldsutøver, blant annet til å lære å håndtere egne konflikter på annen måte enn ved vold og trusler. For barn og ungdom behandler politiet saken både i straffesporet og i det forebyggende sporet. Idretten samhandler med politiet om gode løsninger for alle parter i konflikten.

Det er store individuelle forskjeller fra sak til sak og hvordan den løses. Skal det anvendes straff har samfunnet mange muligheter, bl.a. samfunnsstraff, bøter, deldømmer, betingede dommer og fengsel. For barn og unge finnes løsningen ofte i tverretattlig samarbeid og oppfølging. Noen saker overføres også til behandling i Konfliktrådet. Konfliktrådet er et gratis tilbud til alle, og behandler både straffbare forhold og sivile konflikter. Straffesaker fra politiet som løses i konfliktrådet, medfører ingen registrering på den ordinære politiattesten. Det kan for eksempel være en god løsning ved kroppskrenkelser hvor man ønsker et godt forhold til den andre parten i fremtiden.

For mindre alvorlige kroppskrenkelser kan man foreta en konkret vurdering av om politianmeldelse er hensiktsmessig. Det skal imidlertid alltid vurderes om vold og trusler som skjer i idrettslig sammenheng skal sanksjoneres etter NIFs straffebestemmelser, se NIFs lov kap.11.

Hvem kan anmelde?

Alle kan anmelde til politiet. Enkeltpersoner, idrettslag, krets, forbund, advokater eller andre. Det er mest hensiktsmessig at voldsofferet selv inngir anmeldelsen. Om nødvendig skal idrettslagets styre på selvstendig grunnlag inngi anmeldelse.

Blir politiet tilkalt akutt til et åsted for kroppsskade, kan politiet på eget initiativ opprette anmeldelse og utføre straksetterforskning.

Hva kan Oslo Idrettskrets bistå deg med?

Kriminalitetsforebygging er vår primærstrategi.

Vi jobber kunnskapsbasert, planmessig og systematisk for å trygge idretten, internt og sammen med andre aktører hvor kunnskapsdeling, tilgjengelig kompetanse og virkemidler benyttes fleksibelt og effektivt.

Vi kan hjelpe deg med:

- Kunnskapsbasert råd og veiledning.
- Videreformidle kontakt til rette instanser.
- Oppfølging og ivaretagelse.
- Gi råd ved anmeldelse til politiet.
- På selvstendig grunnlag anmelde forhold.
- Bringe saken inn for idrettens domsorganer.

Andre ressurser

Støttesenter for kriminalitetsutsatte er et landsdekkende, offentlig tilbud til alle som har blitt utsatt for vold og andre kriminelle handlinger. De tilbyr:

- Råd, veiledning og samtaler
- Bistand til å søke voldsoffererstatning
- Informasjon om rettigheter
- Støtte til vitner både før, under og etter rettssak

Ring støttesenteret på telefon 800 40 008. Også pårørende og andre berørte kan ta kontakt.

Mer informasjon på www.politi.no og www.voldsoffererstatning.no

Se også NIFs nasjonale veileder på www.idrettsforbundet.no/tema/vold-og-trusler/

Momentliste for anmeldelse av voldshendelse

Skriv ned og ta med til politiet:

Tidspunkt: Dag, dato og klokkeslett for den straffbare handling.

Sted: Gjerningssted, nøyaktig adresse for den straffbare handling.

Fornærmede: Navn, fødselsnummer, adresse, telefon og e-post adresse til den personen som er utsatt for den straffbare handlingen. Evt. også på foreldre/verge.

Melder: Dersom annen enn fornærmede anmelder; Navn, fødselsnummer, adresse, telefon, epostadresse.

Vitner: Fullt navn, fødselsnummer, adresse, telefon og mailadresse til de personer som var til stede og observerte den straffbare handling, forløperen til den eller som på annen måte har opplysninger i saken.

Gjerningsmann: Navn, fødselsnummer, adresse, telefon, epostadresse til den person som utførte den straffbare handlingen eller medvirket til den.

Forklaring: Hva skjedde og hvordan skjedde den straffbare handlingen? Foranledning, hendelsesforløp, beskrivelse av åsted, skader, impliserte m.m.

Trusler: Hva bestod trusselen i? Hva ble sagt? Selve trusselen gjengis med nøyaktig ordlyd hvis mulig. Foranledning? Var trusselen fremsatt for å få deg til å handle eller unnlate en noe? På hvilken måte fremkalte trusselen frykt?

Dokumentasjon: Kopi av legejournal, kopi av sykemelding, foto av skadene, filmet noen den straffbare handling eller forløpet til den? Finns det videoovervåkning på åstedet? Blodspor på klær etc?

Erstatningskrav: Kvitteringer for f.eks. lege-, tannlegebesøk, medisin etc

Oslo Idrettskrets
Brynsveien 13
0677 Oslo

oslo@idrettsforbundet.no

www.idrettsforbundet.no/oslo

www.facebook.com/osloidrettskrets

www.instagram.com/osloidrettskrets

www.twitter.com/osloidrett

NORGES
IDRETTSFORBUND
Oslo Idrettskrets

